

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 320/2024-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Andreou Girethovou, J. M. Hurbana 334/32, Žilina, proti postupu Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tos/137/2023 a jeho uznesení z 25. januára 2024 v spojení s postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 47Nt/16/2022 a jeho uznesením z 15. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tos/137/2023 a jeho uznesením z 25. januára 2024 v spojení s postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 47Nt/16/2022 a jeho uznesením z 15. novembra 2023.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd na podklade schválenej dohody o vine a treste rozsudkom č. k. 36T/174/2013-109 z 22. októbra 2013 uznal sťažovateľa vinným zo zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, 3 písm. a) Trestného zákona, za čo mu uložil podmienený trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov so skúšobnou dobou na dva roky. Okresný súd uznesením sp. zn. 36T/174/2013 z 23. septembra 2016 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 1Tos/33/2017 zo 14. marca 2017 rozhodol o neosvedčení sa sťažovateľa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a 27. apríla 2017 mu nariadil výkon trestu odňatia slobody, pričom ho zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Sťažovateľ do výkonu trestu odňatia slobody nenastúpil a z tohto dôvodu okresný súd vydal na sťažovateľa príkaz na zatknutie sp. zn. 36T/174/2013 zo 7. júna 2017. Sťažovateľa sa nepodarilo dodať do výkonu

trestu odňatia slobody ani na podklade okresným súdom vydaného príkazu na zatknutie zo 7. júna 2017.

3. Z obsahu uznesenia okresného súdu č. k. 47Nt/16/2022-24 z 15. novembra 2023 vyplýva, že sťažovateľ má tri záznamy v registri trestov, z ktorých sa v jednom prípade na neho hľadí, akoby nebol odsúdený, konkrétne pri odsúdení rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9T/138/2006 zo 6. novembra 2006. Druhým odsúdením je odsúdenie rozsudkom okresného súdu sp. zn. 36T 174/2013 z 22. októbra 2013 pre zločin úverového podvodu podľa § 14 k § 222 ods. 1, 3 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov so skúšobnou dobou na dva roky, ktorá plynula do 22. októbra 2015. Výkon trestu odňatia slobody mu bol nariadený 27. septembra 2016 so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Tretím odsúdením je odsúdenie rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3T/184/2014 z 31. marca 2015 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2To/38/2015 z 22. júla 2015 pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere desiatich mesiacov a na jeho výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, tento trest sťažovateľ vykonal 7. júla 2016.

4. Sťažovateľ písomným podaním doručeným okresnému súdu 21. decembra 2022 požiadal o zahľadanie odsúdenia, keďže výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom okresného súdu č. k. 36T/174/2013-109 z 22. októbra 2013 [pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona], bol/mal byť v čase podania žiadosti o zahľadanie odsúdenia už premlčaný. V tejto súvislosti sťažovateľ konštatoval, že výkon predmetného trestu odňatia slobody (z dôvodu neosvedčenia sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia) bol nariadený 27. apríla 2017, do výkonu trestu odňatia slobody mal nastúpiť najneskôr do 27. mája 2017, čo však neurobil, a preto podľa § 90 ods. 1 písm. d) Trestného zákona sa výkon jemu uloženého trestu odňatia slobody premlčal v päťročnej premlčacej dobe, ktorá uplynula 28. mája 2022. V súvislosti so svojou žiadosťou o zahľadanie odsúdenia sťažovateľ zvýraznil, že počas plynutia premlčacej doby výkonu trestu sa nedopustil žiadneho priestupku, iného trestného činu, teda viedol riadny život.

5. Okresný súd uznesením č. k. 47Nt/16/2022-24 z 15. novembra 2023 podľa § 470 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 92 ods. 1 písm. b) Trestného zákona sťažovateľovu žiadosť o zahľadanie odsúdenia zamietol ako nedôvodnú. Krajský súd uznesením č. k. 3Tos/137/2023-35 z 25. januára 2024 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú sťažnosť sťažovateľa podanú proti uzneseniu okresného súdu č. k. 47Nt/16/2022-24 z 15. novembra 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 47Nt/16/2022, ktorý podľa jeho názoru nebol v súlade s parametrami spravodlivého procesu, keď boli do súdneho spisu účelovo doložené písomné záznamy o úkonoch smerujúcich k dodaniu sťažovateľa do výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol nariadený 27. apríla 2017 s nástupom najneskôr do 27. mája 2017, ktorých vykonaním malo dôjsť k prerušeniu plynutia premlčacej

lehoty. Sťažovateľ podal 21. decembra 2022 žiadosť o zahľadanie odsúdenia, keďže zastával názor, že sa mu výkon trestu odňatia, ktorý mu bol nariadený 27. apríla 2017 s nástupom najneskôr do 27. mája 2017 a pre ktorý bol na jeho osobu okresným súdom vydaný bezvýsledne príkaz na dodanie do výkonu trestu sp. zn. 36T/174/2013 zo 7. júna 2017, premlčal 28. mája 2022, pretože lehotu premlčania výkonu trestu odvíjal od 28. mája 2017, do ktorého času mal nastúpiť najneskôr do výkonu trestu odňatia slobody. Naproti tomu okresný súd v uznesení č. k. 47Nt/16/2022-24 z 15. novembra 2023 poukázal na to, že aj v čase po 27. máji 2017 vykonával úkony smerujúce k dodaniu sťažovateľa do výkonu trestu odňatia slobody, čoho dôkazom mali byť aj písomné záznamy, resp. písomné záznamy o vykonaných lustráciách smerujúcich k zisťovaniu pobytu sťažovateľa vrátane zaistenia jeho osoby na účel dodania do výkonu trestu odňatia slobody aj v čase, od ktorého sťažovateľ odvíja plynutie premlčacej doby výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namietal dodatočné doloženie písomných záznamov o vykonaných lustráciách svojej osoby zo 7. februára 2017, z 23. augusta 2017, 11. októbra 2017, 25. októbra 2017 až 22. februára 2023 a 23. februára 2023 zo strany okresného súdu. K tomuto záveru sťažovateľ dospel v dôsledku obhajobnej aktivity svojej obhajkyne, ktorá 29. septembra 2022 nahliadla do súdneho spisu okresného súdu a „dala si z neho vyhotoviť aj fotokópie, pričom nahliadla do súdneho spisu niekoľkokrát.“.

7. Podľa zistení sťažovateľa sa teda v súdnom spise „nenachádzali žiadne listiny, ktoré by mali preukazovať akékoľvek úkony smerujúce k dodaniu odsúdeného (sťažovateľa) do výkonu trestu odňatia slobody ako udáva vo svojom odôvodnení Okresný súd Žilina. Všetky lustrácie, ktoré boli vykonávané, s poukazom na to, či vlastne vykonávané boli, boli do súdneho spisu založené až následným podaním Žiadosti odsúdeného o zahľadanie odsúdenia a následným informovaním sa zvolenej obhajkyne, ako sa vo veci ďalej pokračuje. Až následne po úkonoch odsúdeného a jeho zvolenej obhajkyne súd doložil do spisu všetky lustrácie ktoré mali byť vykonávané od roku 2017...“. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že písomné záznamy o lustráciách boli do súdneho spisu doložené následne, a to 8. marca 2023 „všetky totožne s dátumom 08.03.2023.“.

8. V súvislosti s označeným postupom okresného súdu sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 40 ods. 3 listiny. Vyslovenia porušenia rovnakých práv sa sťažovateľ domáha aj v súvislosti s uznesením krajského súdu č. k. 3Tos/137/2023-35 z 25. januára 2024, ktorému vytkol to, že sa „v žiadnom smere nezaoberal doložením listín do súdneho spisu po 5 rokoch, od vraj údajného vykonania lustrácií a iných úkonov súvisiacich s dodaním odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody. Krajský súd sa nezaoberal absolútne žiadnym porušením Ústavou garantovaných práv odsúdeného (sťažovateľa) zo strany prvostupňového súdu.“.

9. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom takto rozhodol:

„I. Postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 47Nt/16/2022 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tos/137/2023

bolo porušené základné právo sťažovateľa na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a

bolo porušené právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 bod 1. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Ústavný súd ruší Uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 15.11.2023 sp. zn. 47Nt/16/2022-24 a Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.01.2024 sp. zn. 3Tos/137/2023-35 a všetky rozhodnutia na vec obsahovo nadväzujúce.

III. Ústavný súd vracia vec Okresnému súdu Žilina vedenú pod sp. zn. 47Nt/16/2022 na ďalšie konanie.

IV. Ústavný súd odkladá vykonateľnosť Uznesenia Okresného súdu Žilina zo dňa 15.11.2023 sp. zn. 47Nt/16/2022-24 a Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.01.2024 sp. zn. 3Tos/137/2023-35.

V. Sťažovateľ má voči porušovateľovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % k rukám právnej zástupkyne sťažovateľa.

VI. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi nárok na primerané finančné zadostučinenie zo strany Okresného súdu Žilina a Krajského súdu v Žiline.“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľa spočíva v namietanom porušení práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 40 ods. 3 listiny, ku ktorých porušeniu malo dôjsť zo strany okresného súdu jeho postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 47Nt/16/2022, keď do súdneho spisu dodatočne doložil/mal doložiť písomné záznamy o vykonaných lustráciách sťažovateľa ako odsúdeného po tom, ako mu bol nariadený výkon trestu odňatia slobody, a na ktorých podklade následne uznesením z 15. novembra 2023 zamietol žiadosť sťažovateľa o zahľadanie odsúdenia z dôvodu nevykonania nariadeného trestu odňatia slobody, ku ktorého premlčaniu nemalo dôjsť aj v dôsledku vykonaných lustrácií. K porušeniu už označených práv došlo podľa sťažovateľa aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tos/137/2023 a jeho uznesením z 25. januára 2024, keď v sťažnostnom konaní aproboval sťažovateľom namietaný postup okresného súdu bez jeho ústavne konformného vysvetlenia.

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

13. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K napadnutému uzneseniu okresného súdu:

14. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením

ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Konceptia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

17. Právomoc ústavného súdu je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Teda právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

18. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

19. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti je zrejmé, že proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku ako riadny opravný prostriedok, o ktorej rozhodol krajský súd svojím napadnutým uznesením tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol. Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmieta

sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde. To sa týka aj postupu predchádzajúceho napadnutému uzneseniu okresného súdu, ktorý sa rovnako, a to oficiálne, preskúmava v sťažnostnom konaní (§ 192 ods. 1 Trestného poriadku).

III.2. K napadnutému uzneseniu krajského súdu:

20. Podľa § 42 ods. 1 zákona o ústavnom súde podanie, ktorým sa začína konanie pred ústavným súdom, je návrhom na začatie konania. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

21. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

22. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

23. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom.

24. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti napadol aj uznesenie krajského súdu č. k. 3Tos/137/2023-35 z 25. januára 2024, ktorým bola zamietnutá sťažnosť podaná proti uzneseniu okresného súdu č. k. 47Nt/16/2022-24 z 15. novembra 2023 a ktorým bol podľa § 470 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 92 ods. 1 písm. b) Trestného zákona zamietnutý jeho návrh na zahľadanie odsúdenia z dôvodu nevykonania nariadeného trestu odňatia slobody, ktorého výkon sa podľa názoru okresného súdu nepremlčal v dôsledku vykonaných lustrácií smerujúcich k zisťovaniu pobytu sťažovateľa na účely jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľ v tejto súvislosti predkladá ústavnému súdu argumentáciu, v ktorej poukázal na dodatočné doloženie písomných záznamov o vykonaných lustráciách smerujúcich k zisťovaniu jeho pobytu na účely jeho dodania do nariadeného výkonu trestu odňatia slobody. Svoje zistenia odvodzuje od fotokópií súdneho spisu okresného súdu, ktorý bol zabezpečený jeho obhajkyňou a ktorý písomné záznamy o lustráciách neobsahoval a tieto mali byť do súdneho spisu doložené dodatočne 8. marca 2023 – „*všetky totožne s dátumom 08.03.2023.*“. Sťažovateľ sa v súvislosti s označeným postupom okresného súdu domáha vyslovenia porušenia práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a jemu zodpovedajúceho práva podľa čl. 40 ods. 3 listiny. Vyslovenia porušenia rovnakých práv sa sťažovateľ domáha aj v súvislosti s uznesením krajského súdu č. k. 3Tos/137/2023-35 z 25. januára 2024, ktorému vytkol to, že sa „v žiadnom smere nezaoberal doložením listín do súdneho spisu po 5 rokoch, od vraj údajného vykonania lustrácií a iných úkonov súvisiacich s dodaním odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody. Krajský súd sa nezaoberal absolútne žiadnym porušením Ústavou garantovaných práv odsúdeného (sťažovateľa) zo strany prvostupňového súdu.“.

25. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

26. Ústavný súd z príloh ústavnej sťažnosti zistil, že sťažovateľovi nebola odopretá právna možnosť brojiť proti označenému postupu okresného súdu v čase pred vydaním napadnutého uznesenia krajského súdu, keďže podal proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť, a to s rovnakou právnou argumentáciou, akú aktuálne predložil ústavnému súdu. Argumentáciou krajského súdu v napadnutom uznesení v reakcii na podanú trestnoprosesnú sťažnosť ani jeho postupom pred rozhodovaním z povahy veci nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, resp. tomu zodpovedajúceho práva podľa čl. 40 ods. 3 listiny, keďže obhajobné práva boli do dôsledkov naplnené podaním predmetnej sťažnosti. Nesprávnymi závermi krajského súdu, a teda vo výsledku výrokom jeho rozhodnutia (rozhodnutím ako celkom) mohlo dôjsť výlučne k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého vyslovenia sa ale sťažovateľ v petite podanej ústavnej sťažnosti nedomáha.

27. Taktiež nemohlo dôjsť namietaným postupom a ním generovaným rozhodnutím krajského súdu k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd ju v súlade s konštantnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva kvalifikoval ako zjavne neopodstatnenú vzhľadom na neaplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na konanie o zahľadení odsúdenia. Toto konanie sa totiž netýka rozhodnutia o „trestnom obvinení“ a ani o „občianskych právach a záväzkoch“ (Plischke proti Rakúsku zo 7. 3. 1964, X. proti Rakúsku z 23. 5. 1966, X. proti Rakúsku z 19. 7. 1966, X. proti Spojenému kráľovstvu z 13. 7. 1970, Helmut Aldrian proti Rakúsku zo 7. 5. 1990). Vo všeobecnosti možno uviesť, že pôsobnosť (aplikovateľnosť) čl. 6 dohovoru zásadne nepresahuje okamih konečného, právoplatného rozhodnutia o vine a treste (I. ÚS 469/2021, II. ÚS 32/2021). Nevzťahuje sa teda *inter alia* ani na vykonávacie konanie a mnohé rozhodnutia v ňom urobené, ako je rozhodnutie o návrhu na podmienené prepustenie, o nariadení výkonu podmienenčne odloženého trestu, konanie o milosti, pričom do tejto kategórie patrí aj rozhodovanie o zahľadení odsúdenia.

28. Ako už bolo uvedené, sťažovateľ sa mal v prípade arbitrárnosti záverov krajského súdu v jeho napadnutom uznesení domáhať vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa

čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, teda s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd je povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07). Je možné sťažovateľovi len opakovane argumentačne vysvetliť (s cieľom dať odpoveď na podstatu nedostatku nesprávne označených práv), že mu nebolo upreté právo namietať ním označené/tvrdené pochybenie v postupe okresného súdu (v konaní vedenom pod sp. zn. 47Nt/16/2022) v sťažnostnom konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 3Tos/137/2023, čoho exemplárnym dôkazom je ním podaná sťažnosť z 19. decembra 2022 s argumentáciou rovnakou ako v podanej ústavnej sťažnosti. To, že sa so sťažovateľom predloženou argumentáciou krajský súd podľa ústavnej sťažnosti nevysporiadal ústavne konformným spôsobom, spadá pod ochranu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a nie pod rozsah základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, resp. tomu zodpovedajúceho práva podľa čl. 40 ods. 3 listiny. V dôsledku toho medzi sťažovateľom namietaným postupom a rozhodnutím krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3Tos/137/2023 (ktorý mal posúdiť zákonnosť a ústavnú konformnosť postupu a rozhodnutia okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 47Nt/16/2022 vrátane záverov v jeho uznesení z 15. novembra 2023) a namietaným porušením základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, resp. práva podľa čl. 40 ods. 3 listiny nie je príčinná súvislosť.

29. V súvislosti so zisteným právnym nedostatkom sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti (sťažovateľ opomenul namietať porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) a viazanosťou ústavného súdu rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde) ústavný súd pripomína, že predmetný nedostatok nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 77/08, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 547/2016, I. ÚS 432/2016). Povinnosti advokáta vyplývajúce zo zákona o ústavnom súde a zo zákona o advokácii vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonávať tak, aby boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 334/09), a to aj v súvislosti s nemožnosťou postupovať v prejednávanej veci odlišne od ostatných vecí rovnakej kategórie, a tým diskriminovať iných sťažovateľov v súvislosti s označením použiteľného referenčného ustanovenia, resp. v súvislosti s reakciou na jeho absenciu.

30. V dôsledku uvedeného (argumentácie uvedenej v predchádzajúcich bodoch) ústavný súd odmieta aj túto časť sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti (proti napadnutému uzneseniu krajského súdu a postupu, ktorý mu predchádzal), a to z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

31. Vzhľadom na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti v celom rozsahu ostalo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uvedenými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2024

Libor Duľa
predseda senátu